

**PAŽYMA DĖL SKUNDO
PRIEŠ PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ**

2012-03-22 Nr. 4D-2011/4-1452
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama ir pareiškėja) skundą dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų, sprendžiant kapavietės įteisinimo klausimą.

Pareiškėja skunde nurodė:

„<...>1956 metais mirė Y, kuriai buvo vos 12 metų. Po šios nelaimės Y tėvai išsikėlė gyventi kitur. Išvykdami jie paprašė mano mamos – Z prižiūrėti kapą ir kad jis taptų mano šeimos kapaviete.“ (taip skunde citatų kalba netaisyta).

Pareiškėja skunde taip pat rašo, kad jos tėvai palaidoti Ramygalos kapinėse, t. y. tose pačiose, kur ir Y (tik kitoje kapavietėje). X teigia, kad Y kapą ji prižiūri apie 30 metų, todėl nori šią kapavietę įteisinti kaip savo šeimos kapą. Dėl kapavietės įteisinimo ji kreipėsi į Panevėžio miesto savivaldybę, tačiau teigia gavusi atsakymą, jog kapavietės įteisinti nėra galimybių.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

2. Tirdamas X skundą, Seimo kontrolierius 2012-02-14 raštu kreipėsi į Panevėžio miesto savivaldybę (toliau – Savivaldybė), prašydamas pateikti išsamų paaiškinimą dėl skunde nurodytų aplinkybių ir informuoti, kada pareiškėja kreipėsi į Savivaldybę dėl skunde nurodytų aplinkybių ir kaip jos buvo sprendžiamos; ar yra žinoma, kad Y kapavietę prižiūri X. Taip pat prašyta pateikti kapinių lankymo ir laidojimo tvarką, patvirtintą Savivaldybės, bei kitus su pareiškėjos skundu susijusius dokumentus.

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

3. Iš Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktorės Kristinos Vareikienės 2012-02-23 ir pareiškėjos pateiktos medžiagos nustatyta:

3.1. pareiškėja 2010-05-12 dėl kapavietės įteisinimo užsiregistravo į priėmimą Savivaldybėje. Interesantų registracijos kortelėje pažymėta, kad „pareiškėja teigia, jog nuo 1955 m. prižiūri kapavietę kaip savąją ir nori ją įteisinti. Dėl priežiūros turi liudininkų.“

Savivaldybės administracijos Miesto ūkio skyriaus vedėjas Antanas Karalevičius 2010-05-14 raštu Nr. S-1.7-2007 pareiškėjai paaiškino, kad „norint įteisinti kapavietės priežiūrą, turėtumėte rašyti prašymą Miesto ūkio skyriui, pridėti išsamų aprašymą apie giminystės ryšius su palaidotais asmenimis, pridėti dokumentus, įrodančius giminystės ryšius.“

3.2 Pareiškėja dėl skunde nurodytų aplinkybių pakartotinai į Savivaldybę kreipėsi 2011-01-20 raštu. Ji rašte nurodė, kad „<...> mano mama prieš mirtį paprašė neapleisti Y kapo ir jį prižiūrėti, aš tai darau ir sodinu gėles, degu žvakutes. <...> jei atsirastų giminės, kurie įrodytų giminystės ryšį aš kapavietę grąžinčiau.“

3.3. Miesto ūkio skyriaus vedėjas A. Karalevičius 2011-01-30 raštu Nr. IS-1.7-906 X informavo, kad „vyko komisijos dėl kapaviečių identifikavimo posėdis, kuriame buvo nagrinėjamas jos klausimas. Komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinimo teisės aktų patvirtinimo“ patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių 31 punktu, priėmė nutarimą, kad kapavietes identifikuoti gali tik giminystės ryšį turintys asmenys.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

Lietuvos Respublikos įstatymai

4. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje nustatyta Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymu nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos:

<...>

41) ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimo ir kapinių priežiūros organizavimas; <...>.

5. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nustatyta:

„<...> Kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką, vadovaudamasi šiuo ir kitais įstatymais, nustato Vyriausybė.“

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-11-19 nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ patvirtintuose teisės aktuose nustatyta:

Kapinių ir laidojimo vietų tvarkymas:

20 punktas – „Už kapavietės arba kolumbariumo nišos priežiūrą atsakingas laidojantis asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė arba kolumbariumo niša. Šio asmens duomenis kapinių prižiūrėtojas įrašo laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale. Kapinių prižiūrėtojas atsakingas už kapavietės priežiūrą supažindina asmenis su šiomis taisyklėmis ir savivaldybės arba religinės bendruomenės ar bendrijos nustatyta laidojimo ir kapinių lankymo tvarka.“;

21 punktas – „Jeigu asmuo, įrašytas žurnale atsakingu už kapavietės <...> priežiūrą, miršta arba dėl kitų priežasčių negali rūpintis kapavietės priežiūra, jo giminaičiai, sutuoktinis (-ė) arba kapavietėje palaidotų mirusiųjų giminaičiai ir sutuoktinis (-ė) turi susitarti, kas bus atsakingas už kapavietės priežiūrą, ir raštu apie tai pranešti kapinių prižiūrėtojui, nurodydami keistinus žurnale duomenis.“;

24 punktas – „<...> asmenys, pageidaujantys prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes, raštu kreipiasi atitinkamai į savivaldybės instituciją ar jos įgaliotą asmenį, o jeigu neprižiūrima kapavietė yra konfesinėse kapinėse – į religinę bendruomenę ar bendriją, kuri organizuoja kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį. savivaldybės institucija ar jos įgaliotas asmuo arba religinė bendruomenė ar bendrija priima sprendimą dėl neprižiūrimų kapaviečių priežiūros.“;

31 punktas – „asmenys, norintys identifikuoti kapinės artimųjų giminaičių, sutuoktinio (-ės) kapą ir tapatybę jame palaidotų asmenų, kurių palaidojimo vietą žyminčių kapo paminklų, užrašų ant paminklų ar duomenų kapavietę (kapą) neišliko, turi – pateikti savivaldybei prašymą, kurios teritorijoje yra kapinės; prašyme nurodyti giminystės ryšius ir jiems žinomas aplinkybes, dėl kurių neišliko duomenų apie kapavietę (kapą).“

Savivaldybės teisės aktai

7. Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2006-12-21 sprendimu Nr. 1-58-8 „Dėl Panevėžio miesto kapinių tvarkymo taisyklių patvirtinimo, pavedimų savivaldybės administracijai ir laikino skyrimo UAB „Panevėžio gatvės“ kapinių prižiūrėtoja, UAB „Grauduva“ laidojimo paslaugos teikėja“ patvirtino Panevėžio miesto kapinių tvarkymo taisykles; uždarają akcinę bendrovę „Panevėžio gatvės“

– kapinių prižiūrėtoja ir uždarają akcinę bendrovę „Grauduva“ – vienišų ir (ar) neatpažintų mirusiųjų savivaldybės teritorijoje laidojimo paslaugos teikėja.

Panevėžio miesto kapinių tvarkymo taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės) 23 punkte nustatyta: „Už kapavietės priežiūrą atsakingas asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė.“ Jo duomenys nurodomi žurnale. Kapinių prižiūrėtojas šį asmenį supažindina taisyklėmis ir Savivaldybės arba religinės bendruomenės ar bendrijos nustatyta laidojimo ir kapinių lankymo tvarka.

Pagal Taisyklių 36 punktą, leidimas laidoti (turimoje) kapavietėje išduodamas, kai kapavietę prižiūrintis asmuo pateikia prašymą (ar esant šio asmens rašytiniam sutikimui) ir kai kapinių prižiūrėtojui pateikiamas anksčiau šioje kapavietėje palaidotojo mirties liudijimas (liudijimo nuorašas) arba civilinės metrikacijos įstaigos išduota pažyma apie mirties įregistravimą. Tais atvejais, kai kapavietę prižiūrintis asmuo prašymo dėl leidimo laidoti išdavimo pats pateikti negali (dėl ligos, išvykęs, nežinoma buvimo ar gyvenamoji vieta ir pan.) leidimas laidoti į turimą šeimos kapavietę išduodamas įrodžius giminystės ryšį su palaidotu asmenų ir pateikus kitų šeimos narių, turinčių tokią pačią teisę į kapavietę, rašytinius sutikimus.

Taisyklių 31 punktas – asmenys norintys identifikuoti kapinėse artimųjų giminaičių, sutuoktinio (-ės) kapą ir tapatybę jame palaidotų asmenų, kurių palaidojimo vietą žyminčių kapo paminklų, užrašų ant paminklų ar duomenų apie kapavietę (kapą) žurnale neišliko, turi:

31.1 pateikti rašytinį prašymą savivaldybei, kurios teritorijoje yra kapinės;

31.2 prašyme nurodyti giminystės ryšius ir jiems žinomas aplinkybes, dėl kurių neišliko duomenų apie kapavietę (kapą);

31.3 pateikti visus turimus duomenis apie kapavietę (kapą) ir joje (jame palaidotus asmenis. Prie prašymo pridedami turimo dokumentai (išrašai iš bažnytinių registravimo knygų, civilinės metrikacijos įstaigų ar seniūnijų išduoti mirties liudijimai, nuotraukos ir kita), patvirtinantys pateiktus duomenis.

Išvados

8. Iš skundo tyrimui pateiktos medžiagos, pareigūnų paaiškinimų konstatuotina:

8.1. pareiškėja 2010 metais kreipėsi į Savivaldybę dėl kapavietės, kurioje palaidota, Y.

Panevėžio miesto savivaldybės administracijos pareigūnai išnagrinėję komisijos posėdyje pareiškėjos prašymą, vadovaudamiesi teisės aktų nuostatomis (pažymos 7 ir 8 punktai), nutarė pareiškėjos prašymo netenkinti.

Teisės aktai nustato, kad norint įsiteisinti kapavietę, t. y. tapti jos prižiūrėtoju, reikia pateikti ne tik prašymą, bet ir giminystės ryšį su palaidotais asmenimis įrodančius dokumentus. Kartu atkreiptinas dėmesys, jog teisės aktai nenustato išimčių, kad asmenims, prižiūrintiems kapavietes, tačiau neturintiems giminystės ryšio su palaidotuoju, būtų leidžiama įteisinti tokią kapavietę.

Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes bei teisės aktų nuostatas, X skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsniu, Seimo kontrolierius nusprendžia X skundą dėl Panevėžio miesto savivaldybės pareigūnų veiksmų atmesti.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas

Antanina Miliauskienė, 8 706 65143